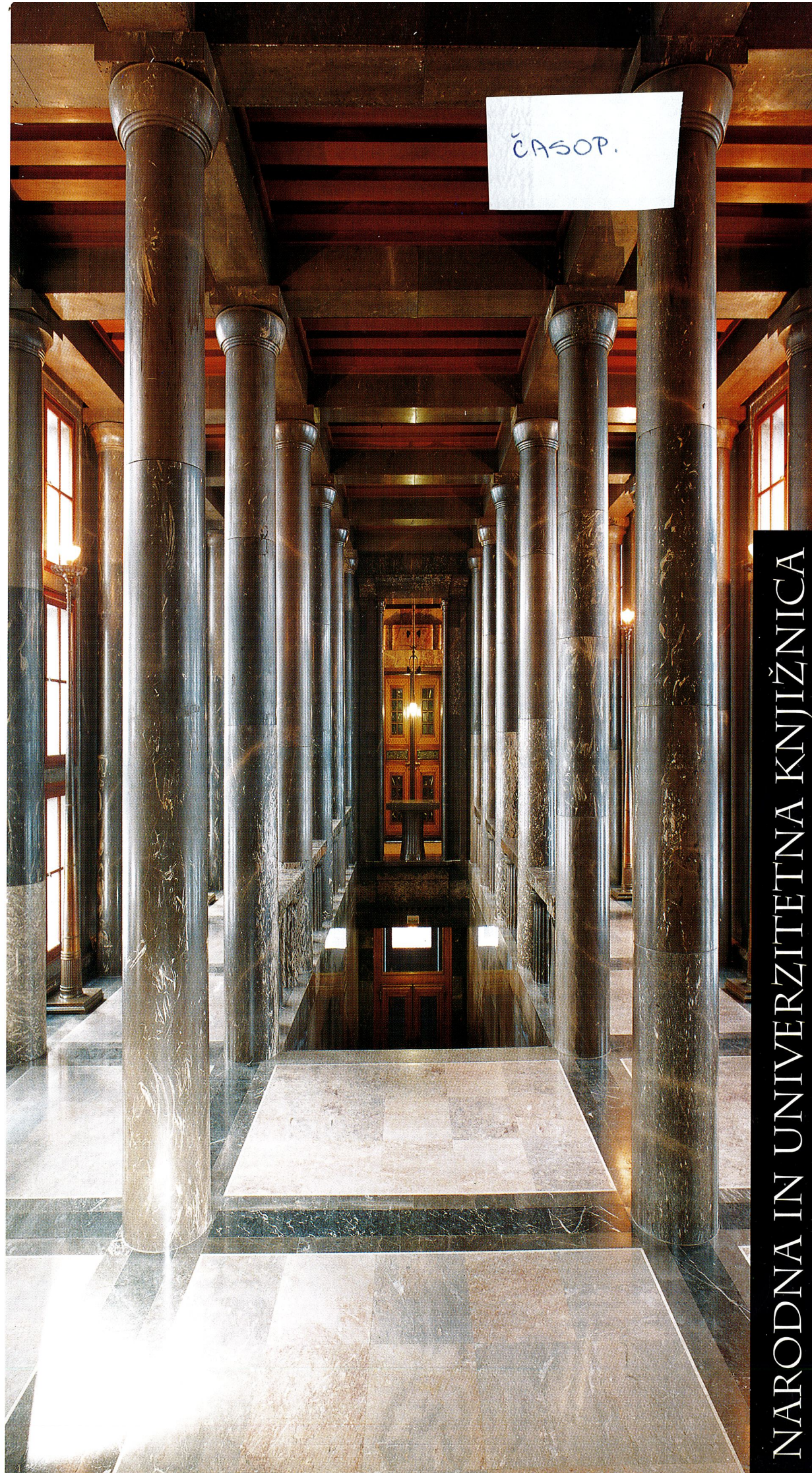

LJUBLJANA, 1999

KNJIŽNIČARŠKE NOVICE

7

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

LJUBLJANA, JULIJ 1999 N

430306

KNJIŽNIČARSKE NOVICE

IZOBRAŽEVANJE

STROKOVNI BIBLIOTEKARSKI IZPITI

V okviru pomladanskega izpitnega roka (31. maj – 11. junij 1999) je strokovne bibliotekarske izpite opravljalo **51** kandidatov, 2 pa se izpita nista mogla udeležiti. V prvem poskusu je izpit uspešno opravilo **49** (96%) kandidatov. Kandidati so bili skupaj izprašani iz **362** (oz. **413**, če upoštevamo, da predmet Notranja organizacija knjižnic in knjižničarstva sestavljata dve izpitni vsebini) izpitnih predmetov. Sodelovalo je 14 izpraševalcev in 4 člani Izpitne komisije.

Med prijavljenimi kandidati je bilo največ delavcev splošnoizobraževalnih knjižnic – 20, iz šolskih knjižnic jih je bilo 15, iz visokošolskih 14 in iz specialnih 4 kandidati. Največ kandidatov je opravljalo izpite za strokovno kvalifikacijo "bibliotekar", in sicer 22, za kvalifikacijo "knjižničar" 17 kandidatov in 14 za kvalifikacijo "višji knjižničar".

Povprečna ocena strokovnih bibliotekarskih izpitov je bila na tem roku **4.18** (lestvica ocenjevanja od 1 do 5). Kar **17** kandidatov (35%) je doseglo uspeh višji od 4.50. Čeprav je večina kandidatov dosegla visoko povprečno oceno, bi še posebej omenili najbolj uspešne:

- *Polonca Brenčič Đodž*, Knjižnica Bežigrad, Ljubljana
- *Blaž Topolovec*, IZUM, Maribor
- *Sergeja Kovše*, Knjižnica OŠ Šmartno pod Šmarno goro
- *Nataša Novakovič*, Knjižnica Mirana Jarca, Novo mesto
- *Mojca Okorn*, Cankarjeva knjižnica, Vrhnika

Irena Rihar, Biblioteka SAZU, Ljubljana

- *Vanja Štrasner Kastelic*, Knjižnica Mirana Jarca, Novo mesto
- *Maja Klavžar*, Knjižnica Fakultete za matematiko in fiziko, Ljubljana
- *Anka Vojakovič Zupan*, Knjižnica Srednje mlekarške in kmetijske šole, Kranj
- *Goran Gačič*, Mariborska knjižnica, Maribor
- *Metka Kljun*, Knjižnica Miklova hiša, Ribnica
- *Mira Vovk Avšič*, Centralna tehniška knjižnica, Ljubljana
- *Jasna Mlakar*, Knjižnica Prežihov Voranc, Ljubljana
- *Helena Vogrinec*, Knjižnica Gimnazije in Srednje kemijske šole, Ruše
- *Radivoj Romih*, Knjižnica Dijaškega doma Ivan Cankar, Ljubljana
- *Jožica Štendler*, Knjižnica Cirila Kosmača, Tolmin
- *Alenka Tušar*, Knjižnica Mestnega muzeja Idrija, Idrija

Vsem kandidatom, ki so uspešno opravili bibliotekarske strokovne izpite čestitamo!

Melita Ambrožič

DDV IN IZVAJANJE IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA NUK

Zaradi določil Zakona o davku na dodano vrednost, se bo višina kotizacij za posamezne izobraževalne oblike, ki jih izvaja Izobraževalni center NUK, zaradi višje stopnje davka s 1. julijem 1999 spremenila. Cenik s cenami brez DDV, zneski 19% DDV in novimi cenami z vključenim DDV, bomo objavili na spletni strani NUK (Izobraževalni program). Dosedanji zneski kotizacij so vključevali 6.5% davek, ki ga bomo pri izračunu osnove za DDV odšteli.

Knjižnice, ki so svoje delavce že prijavile za udeležbo na izobraževalnih oblikah (s kotizacijo) v jesenskem terminu, bomo pisno zaprosili, da nam takoj pošljejo **fotokopijo potrdila o registraciji davčnega zavezanca**. Kotizacije bodo knjižnice oz. davčni zavezanci plačevali po prejemu računov. Samoplačniki bodo stroške kotizacij plačevali s položnicami po prejemu računov.

Nove prijave na tečaje lahko pošiljate izključno z novimi prijavniciami objavljamo jo v prilogi). Prijavnic, brez **žiga in podpisa odgovorne osebe** ne bomo upoštevali, zato vljudno prosimo, da nam ne pošiljate nepopolnih prijavnic.

Vnaprej bi se vam radi opravičili za morebitne nerodnosti, do katerih bo morebiti prišlo na naši strani, vas pa bi prosili, da se natančno držite naših navodil:

- pošiljate prijavnice z vsemi izpolnjenimi rubrikami (nikakor ne bomo mogli več sprejemati raznih rezervacij po telefonu ali elektronski pošti!) in
- se držite vseh rokov za prijave in morebitne objave udeležbe na tečajih, kot so zapisani v Programu izobraževanja NUK. Na osnovi vaših prijav vam bomo izstavljali račune in nepravočasno

sporočene neudeležbe na tečajih ali strokovnih izpitih ne bomo upoštevali (račun boste dolžni poravnati).

Vsem želimo prijetne počitnice in se veselimo ponovnega srečanja z vami!

Melita Ambrožič

SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNE KNJIŽNICE

KNJIGOBUBE

republiški projekt – branje v
družinskem krogu

V šolskem letu 1998/99 smo se v Osnovni šoli Dolenjske toplice in v vrtcu pri tukajšnji šoli vključili v republiški projekt **Knjigobube**, ki ga je v jeseni 1998 razpisala založba Epta iz Ljubljane. Projekt sem vodila šolska knjižničarka, pomagale pa so mi vzgojiteljice v vrtcu in učiteljice 1. in 2. razreda in seveda starši prijaviteljnih učencev in otrok.

Pri založbi Epta smo v začetku šolskega leta naročili delovne zvezke, ki so bili posebej pripravljeni za ta projekt. Tu je bil na zanimiv, slikovit način predstavljen izbor knjig, ki so jih morali starši prebrati svojim malčkom, se o njih z njimi pogovarjati in izpolniti določene naloge (barvanje, vpisovanje podatkov, risanje ...). Starši šolarjev so delali bolj samostojno doma, z otroki vrtca pa smo delali skupaj v šolski knjižnici, nadaljevali so v igralnicah, s starši pa so le kaj dokončali ali pobarvali.

Otroci so radi pripovedovali o knjigah, ki so bile vključene v projekt. Všeč so jim bili sezname knjig, saj so bili nekoliko drugačni od običajnih – pisani. Knjige so bile namreč narisane na delovnih zvezkih. S tem smo tudi obogatili šolsko knjižnico, saj smo nabavili dva kompleta knjig za projekt Knjigobube po polovičnih cenah.

Moram priznati, da je bilo prijetno delati s starši in z otroki v tem projektu, pridobila sem kar nekaj novih izkušenj za delo s predšolskimi otroki, čeprav delam v šoli kot knjižničarka že 15 let. Starši so se v začetku celo malo bali, ker njihovi otroci še niso znali brati, skrbelo jih je, kako bodo poslušali branje in poslušanje staršev. Mislim tudi, da smo na ta način otroke celo malo "odtegnili" od televizije, pa tudi njihove starše, da so se z njimi malo več pogovarjali. V knjižnici smo imeli ves čas trajanja projekta izobešen plakat s seznamom knjig in z napisom *Berj in se pogovarjaj z mano – to je najpomembnejših 20 minut v mojem dnevu*. To "domače branje staršev" smo uspešno dopolnjevali v šoli in v vrtcu, saj se je povečal obisk v šolski knjižnici, otroci so raje segali tudi po revijah ...

Starši bi se morali malo bolj zavedati za kaj vse prikrajšajo svojega otroka, če mu v predšolskem obdobju premalo berejo in se z njim premalo pogovarjajo. To se pozna potem v šoli, ko se učenci učijo brati in pisati, pa tudi pri prostem govorjenju, tvorjenju povedi, pa potem na predmetni stopnji pri pisanju spisov, referatov in ne na koncu pri govornih vajah. Nikoli ne smemo pozabiti, da se vsega zamujenega pri otroku ne da nikoli povrniti oziroma pridobiti nazaj. Tudi če prvošolček bere zbirko Pet prijateljev je ravno tako opeharjen za literaturo in razmišljanje, ki je primerno njegovi starostni stopnji, saj potem kot sedmošolec

najbrž ne bo bral slikanic kot so: Vesele novice z zelenice, Prodajamo za gumbe, Babičina skrivnost, Liza in Pavle, Gusar Berto, Elmer, Zelo lačna gosjenica in še in še bi lahko naštevala.

Zaključek projekta: priznanje je pridobilo 60 od 80 prijavljenih otrok, 18 najbolj delovnih staršev in celo nekaj babic in dedkov, ki so sodelovali v tem projektu. Zelo lepo je bilo videti zadovoljne in nasmejane obraze otrok in staršev, ki so odhajali s priznanji, nekateri so si obogatili tudi svoje domače knjižnice, delovni zvezek pa jim bo za lep spomin na projekt.

Marija Andrejčič

PREDSTAVLJENA V KOPRU PADOVANSKA ILUMINIRANA BIBLIJA NA CD ROMU

V okviru sodelovanja med Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper in italijansko Accademia dei Concordi iz Roviga smo v četrtek, 17. junija, koprskemu občinstvu predstavili znamenito srednjeveško ilustrirano biblijo, bolj znano kot *Bibbia istoriata Padovana* - Padovanska iluminirana biblija. Ker smo o sodelovanju z Accademia dei Concordi iz Roviga v Knjižničarskih novicah že poročali (*prim. Markovič Ivan, Po dveh stoletjih obnovljeni stiki med Koprmo in Accademia dei Concordi iz Roviga, Knjižničarske novice, 1997, št. 6, str. 9-11*), bomo tokrat na kratko spregovorili o Bibliji, ki so jo v celoti preslikali na CD-ROM in predstavili z zgodovinskega, umetnostno zgodovinskega, etnološkega in domoznanskega vidika.

Gre za pomemben italijanski iluminiran rokopis, ki je nastal v Padovi konec XIV. stoletja in je zdaj razdeljen med Italijo in Veliko Britanijo. *Bibbia istoriata - Bible historiee* je poznosrednjeveški tip iluminiranega rokopisa z okrnjenim bibličnim besedilom in številnimi ilustracijami, kjer je tekst povsem podrejen miniaturom: Slednje pa, v nasprotju z Bible moralisee, dobesedno ilustrirajo biblične zgodbe, zato pridevnik *istoriata* (*storia*=zgodba). *Bibbia istoriata padovana*, kodeks z miniaturomi, je bil nekoč enoten, danes pa je v dveh delih, in sicer: kodeks *Accademie dei Concordi* iz Roviga, ki šteje 344 miniatur in zajema knjige Geneze in Rut, ter kodeks v *British Library*, ki šteje 529 miniatur in ki obsega ostale knjige Pentatevha (Eksodus, Leviticus, Števila, Deuteronomius) ter Jošuinovo knjigo.

Ob postavitvi razstave *Miniatura* v Padovi od srednjega veka do 18. stoletja je bil kodeks delno restavriran in preslikan na CD-ROM. Največkrat so miniaturo po 4 na eni strani, opremljene pa so s podnapisi v padovanskem narečju.

Bibbia istoriata padovana je, kot je zapisal znameniti italijanski umetnostni zgodovinar Folena, najbolj bogato ilustrirana biblija celotnega italijanskega srednjega veka, za nas pa je to bila enkratna priložnost, da smo se seznanili z miniaturo. Miniatura tehnika ni le slikarstvo v majhnih dimenzijah in niti navaden okras za preseganje monotonosti pisane strani. Miniatura je samostojna in plemenita umetniška zvrst. Dokument neprecenljivega zgodovinskega pomena, kjer se srečujejo umetnost, znanje, vera, kolektivna domišljija in materialna kultura celih generacij. Kar so ljudje počeli, njihove želje, misli in vera še danes živijo in pričajo na tankih pergamentnih listih poznosrednjeveških kodeksov.

Markovič Ivan

SREČANJE S ŠVEDSKO MLADINSKO PISATELJICO

V Osrednji knjižnici Srečka Vilharja v Kopru smo od 4. do 9. junija gostili švedsko mladinsko pisateljico in novinarko Mecko Lind.

Gostovanje pisateljice in srečanje z njo je pripravil Oddelek za italijaniko po uspešni predstavitvi njene zadnje knjige *Isabel* med mladimi bralci v treh obalnih občinah. Pred srečanjem smo s pomočjo šolskih knjižničarjev v osnovnih in srednjih šolah in s knjižničarkami v mladinskih oddelkih splošnoizobraževalnih knjižnic v Kopru, Izoli in Piranu skušali spodbuditi branje knjige *Isabel*. Ob tem smo izvedli manjši literarni natečaj, s katerim smo mlade bralce povabili k pisanju svojih misli o knjigi.

Pobudo za srečanje s pisateljico so dali prav učenci in dijaki po tem, ko so knjigo prebrali. Zakaj smo izbrali prav to pisateljico in njeno knjigo *Isabel*?

Mecka Lind, rojena 1942, je uveljavljena švedska mladinska pisateljica, pisati je začela leta 1982 in od takrat izdala več kot 18 knjig za otroke. Prevedene so v skoraj vse evropske jezike. *Isabel* je uspešnica in zanjo je pisateljica dobila nemško nagrado "Gustav-Heinemann Friedenspreis" 1996 za otroške in mladinske knjige.

Knjiga govori o pretresljivi usodi pouličnih otrok v Riu de Janeiru. Avtorica je v predgovoru h knjigi napisala: "Preden napišem knjigo, jo skušam živeti". Obiščem kraje, kjer živijo moji junaki in se skušam čim bolj vživeti v njihovo življenje. Preden sem napisala knjigo *Isabel*, sem živela z zapuščenimi otroki iz Ria. Z otroki, ki imajo težko življenje, se je pomembno pogovarjati. Njihove probleme je potrebno predstaviti, jih ozavestiti in prikazati kot realni del našega življenja. Pomagali jim bomo

lahko, ko bomo sami spoznali in začutili njihove probleme."

Pisateljico in njeno delo smo predstavili v petek, 4. junija, v Avditoriju v Portorožu. Pred tem pa se je pisateljica srečala še z dijaki Gimnazije v Piranu. Prijetno nas je presenetilo, da so se mladi odzvali, da so začutili probleme zanemarjenih otrok in da so pripravljeni pomagati in nekaj narediti zanje.

Knjiga odpira vrsto vprašanj, ki so povezana s spoštovanjem otrokovih pravic, in ozavešča mlade s problemom uličnih otrok, ki ni problem le v Braziliji ampak tudi v Evropi. Namen naše prireditve je bil, da bi spregovorili o problemih otrok v današnji družbi, zato da bi se jih zavedali in o njih razmišljali in tudi kaj naredili, da bi jih preprečili. S prireditvijo smo obeležili in se spomnili 40-letnice Deklaracije Združenih narodov o pravicah otrok in 10-letnice Konvencije Združenih narodov o pravicah otrok.

Knjigo nam je uspelo posredovati velikemu številu bralcev, ki so bili za sodelovanje na natečaju tudi nagrajeni s priznanjem, ki ga je podpisala pisateljica, in s knjigo. Knjigo Isabel so slovenski in italijanski otroci brali v italijanščini, ker ni prevedena v slovenščino.

Knjižničarji smo pisateljici v času njenega bivanja pri nas predstavili tudi sebe in našo deželo. Pokazali smo ji slovensko obalo in Kras. Mecka Lind je bila nad Slovenijo navdušena. Obljubila je, da se bo še vrnila in da bo na delavnici pisateljev v Foro Gotlandu (srečanje je podobno naši Vilenici) predstavila našo deželo. K nam je prinesla del Švedske in Brazilije, s sabo pa je odnesla en kosček Slovenije in naše kulture.

Zahvaljujemo se učencem in dijakom, učiteljem, šolskim knjižničarkam in knjižničarkam iz izolske in piranske knjižnice, da so sodelovali, saj brez njihove pomoči ne bi mogli

izpeljati te prireditve in predati sporočila knjige Isabel.

Ivan Marković,
Amalia Petronio

MEDNARODNA SREČANJA

DNEVI SPECIALNEGA KNJIŽNIČARSTVA HRVAŠKE

(Rijeka, 19.-20. aprila 1999)

Specialni knjižničarji Hrvaške so se zbrali na I. Dnevih specialnih knjižničarjev Hrvaške na Rijeki, 19. in 20. aprila 1999, v čudovitem razstavnem prostoru Univerzitetne knjižnice Rijeka. Posvetovanja se je udeležilo 95 strokovnjakov iz Hrvaške in tujine. Sekcija za specialne knjižnice Hrvaškega knjižničarskega društva je pripravila zelo obsežen program, ki je bil razdeljen na dva dneva. Predavanja, delavnice in prezentacije so se vrstile druga za drugo.

Program prvega dne:

- Fila-Bekavac Lokmer in Tanja Gligorović: "Značaj specijalnih knjižnica u suvremenom okruženju",
- mr.sc. Mirna Willer: "Kompjutorizacija knjižničnoga poslovanja",
- dr.sc. Maja Jokić: "Online pretraživanja komercijalnih informacijskih servisa",
- delavnica - CROLIST (UNIBIS d.o.o., Željko Rajter),

- prezentacija: Radno okruženje MS Office 2000 (Multilink d.o.o.),
- prezentacija: Digitalni sustav arhiviranja i pretraživanja dokumenta (Integra Group, Mladen Priskić).

Program drugega dne:

- dr.sc Vesna Turčin: "Internet in njegovo korištenje u knjižnicama",
- Digitalne vizualne komunikacije in koncept učenja na daljavo: Prezentacija data/audio/video komunikacije Multilink d.o.o. in Univerza v Ljubljani, Fakulteta za elektrotehniko,
- Predavanje na daljavo: "Kako provjeriti ili stvoriti vlastitu inovaciju koristeći informacijsko-dokumentacijske fondove Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo RH" (Rene Knajp, Državni zavod za intelektualno vlasništvo RH),
- Violetta Bottazzo: "Virtualne knjižnice, knjižnice budućnosti",
- Delavnica -Internet (dr.sc. Vesna Turčin).

Sekcija za specialne knjižnice Hrvaške si je s tem posvetovanjem zastavila cilj: osveščanje uporabnikov in potencialnih uporabnikov specialnih knjižnic o nujni uporabi sodobnih virov informacij kot pogoj za uspešno poslovanje in razvoj. Vsi se vedno bolj zavedamo, da brez pravočasnih in točnih informacij ni kvalitetnih odločitev, ter da ima tisti, ki razpolaga s pravimi informacijami, prednost pri odločitvah. Zato je operativni plan Dnevov specialnega knjižničarstva Hrvaške predvsem permanentno usposabljanje samih knjižničnih delavcev za sprejemanje in uporabo prihajajočih in spreminjajočih se informacijskih in tehnoloških komunikacij v procesu pridobi-

vanja zahtevanih informacij, prenosa tehnologij in znanj.

Dnevi hrvaškega specialnega knjižničarstva so naleteli na velik interes strokovne javnosti in medijev, predstavljeni pa so bili tudi slovenskim specialnim knjižničarjem na tradicionalnem junijskem srečanju v Ljubljani.

Udeležbo na tem strokovnem posvetovanju je delno omogočila tudi ZBDS.

Violetta Bottazzo
predsednica Sekcije
za specialne knjižnice Slovenije

28. KONFERENCA ABDOS (Zagreb, 10.–13. maj 1999)

Od 10. do 13. maja smo se kolegi iz novomeške knjižnice Mirana Jarca udeležili 28. konference ABDOS-a (Arbeitsgemeinschaft der Bibliotheken und Dokumentationsstellen der Ost-, Ostmittel- und Südosteuropaforschung) v zagrebški Nacionalni in univerzitetni knjižnici. Konferenco so organizirali Südost-Europa-Gesellschaft, ABDOS, hrvaška Nacionalna in univerzitetna knjižnica ter hrvaško knjižničarsko združenje.

Udeležilo se je petindevetdeset bibliotekarjev iz Avstrije, Belorusije, Bolgarije, Bosne in Hercegovine, Češke, Hrvaške, Nizozemske, Latvije, Litve, Madžarske, Nemčije, Poljske, Rusije, Slovaške, Slovenije, Švice in Ukrajine. Tema letošnje konference je bila: Transformacija v srednji in vzhodni Evropi ter njen učinek na informatiko in dokumentacijsko vedo. Slovenija je bila gostiteljica ABDOS-a leta 1987, letos pa smo bili predstavniki novomeške knjižnice edini udeleženci iz Slovenije. V začetku septembra bo izšel zbornik

prispevkov 28. konference ABDOS-a.

ABDOS je bil ustanovljen leta 1971 v Berlinu kot delovna skupina knjižnic in dokumentacijskih centrov nekaterih zahodnonemških institucij, ki se ukvarjajo s preučevanjem vzhodne in jugovzhodne Evrope. Gre za delovno povezovanje in pospeševanje hitre ter nebirokratske pomoči pri reševanju strokovnih, vsakodnevnih problemov, kot npr. nudenje strokovnih informacij o lastnem fondu in fondu drugih knjižnic, nabava literature s pomočjo različnih zamenjav ter njeno posredovanje s pomočjo kopiranja, pošiljanja s telefakso ali z elektronsko pošto ter tudi izmenjava strokovnjakov članic ABDOS-a.

Prvi dan je bila predstavljena transformacija na Hrvaškem in njen učinek na informatiko in dokumentalistiko. Poslušali smo naslednje referate:

- Situacija v hrvaških knjižnicah
- V vojni poškodovane knjižnice (1991-1995) – primer nove Meštne knjižnice v Zadru
- Knjižnice, muzeji in arhivi na Hrvaškem: možnosti sodelovanja z okoljem globalnih informacijskih struktur
- Gospodarska politika na Hrvaškem: vpliv nove davčne politike na področje založništva
- Izzivi za hrvaško založniško sceno
- Natisnjeni in obsojeni
- Knjigotrštvo na Hrvaškem
- Nabavna politika slavističnega oddelka Sterling Memorial Library
- Knjižnica Hrvaške akademije znanosti in umetnosti (HAZU), s posebnim poudarkom na zamenjavi s srednje in vzhodnoevropskim področjem
- Gospodarski odnosi Nemčija – Hrvaška v pogojih družbene transformacije

- Skupni projekt na področju dokumentalistike in komunikacije na temo širitve EU na vzhod
- Hrvaški turizem v transformaciji
- So meje še pomembne?

Drugi dan je na ABDOS-u (v zagrebški Nacionalni in univerzitetni knjižnici) potekala seja o centralnem dokumentiranju časopisja, vključno z dostavo dokumentov, s prikazom modela za Hrvaško. V kratkih poročilih drugega dne smo se seznanili z aktualnim razvojem institucij, ki so bile zastopane na konferenci:

- "Library Information Network Consortium" v Litvi
- Evropska bibliografija o raziskovanju v vzhodni Evropi in "New Contents Slavistics": razvoj in problemi
- Po dolgotrajni pripravi končno CD-ROM izdaja dokumentov Knjižnice za tujo literaturo v Budimpešti
- Katalog avstrijske Narodne knjižnice na internetu
- Predstavitev publikacije Habsburška monarhija 1848-1918 s poudarkom na novem, VII. zvezku "Ustava in parlamentarizem"
- Aktualna delovna področja Litvanske katoliške akademije znanosti
- Novi razvoj na področju izobraževalne informatike Nemškega inštituta za mednarodno pedagoško raziskovanje
- Šlezijaska knjižnica v Katovicah in njena bibliografska dejavnost
- Šlezijaska dela sodelavcev Inštituta za bibliotekarstvo in znanstveno informiranje, od ustanovitve inštituta leta 1974

O bibliotekarski vedi v deželah vzhodne, srednje in južne Evrope smo se informirali v naslednjih prispevkih:

- Situacija na znanstvenem področju bibliotekarstva v Avstriji

- Sodelovanje med založbami in knjižnicami v deželah vzhodne in jugovzhodne Evrope
- Funkcije Nemške čitalnice v omrežju Knjižnice Goethejevega inštituta
- Bibliotekarstvo v Makedoniji: bilanca in pregled
- Položaj in funkcija Nacionalne in univerzitetne knjižnice Bosne in Hercegovine ter njen državni informacijski sistem
- Avtomatizacija knjižnic v Bosni in Hercegovini: COBISS sistem

V popoldanskem delu je bilo v skupini, ki je obravnavala proste teme, govora o naslednjem:

- Zakaj sploh beremo?
- Koordinacija z oskrbo dokumentov knjižnic za narodnostne manjšine na Madžarskem: prikazano na primeru hrvaških temeljnih knjižnic
- Centralne knjižnice za nacionalne in etnične manjšine na Hrvaškem: njihovi programi za ohranitev kulturne dediščine
- Mediji v Švici s stališča narodnostnih manjšin (zlasti iz bivše Jugoslavije)
- Slovanski jeziki nekdanje Jugoslavije na univerzah nemško govorečih dežel
- Nemci v Jugoslaviji, Jugoslovani v Nemčiji in sovjetska politika kot faktor odprave posledic vojne v 50-ih letih
- Hrvaški časopisi na koncu stoletja
- Sodelovanje med Knjižnico Mirna Jarca iz Novega mesta (Slovenija) in Mestno knjižnico "Ivana Gorana Kovačić" iz Karlovca (Hrvaška)

Paralelna skupina je istočasno obravnavala elektronske publikacije, in sicer:

- Elektronski mediji in copyright
- Katalogizacija elektronskih virov

- Elektronske publikacije: knjižnice in dostop, problemi posredovanja
- Upoštevanje avtorskih pravic pri dostavi dokumentov na UB/TIB Hannover
- CROLIST: integrirani knjižnični informacijski sistem za upravljanje

V prispevkih tretjega dne je bilo govora o bibliotekarju in njegovem poklicu:

- Kulturna dediščina in virtualni svetovi – spremenjen opis poklica bibliotekarjev
- Status in ugled bibliotekarjev na Madžarskem
- Bibliotekar v tehnizirajočih se knjižnicah, izkušnje iz zahodne Nemčije
- Permanentno izobraževanje bibliotekarjev na Hrvaškem

O razvoju knjižnic v času politične transformacije je bilo govora v naslednjih prispevkih:

- Novi hrvaški zakon o knjižničarstvu
- Problemi zakonodaje o knjižnicah v Bolgariji v času ekonomskih in političnih sprememb
- Zakonodaja o knjižnicah na Madžarskem
- O realizaciji zakona o knjižničarstvu z dne 29.12.1994 v knjižnicah Rusije

Udeleženci konference smo imeli priložnost ogleda številnih knjižnic in inštitucij v Zagrebu po lastni izbiri: Narodne in univerzitetne knjižnice, Knjižnice Metropolitana, Knjižnice Zagrebškega inštituta za gospodarstvo, Staroslovanskega inštituta, Državnega arhiva Hrvaške, Inštituta za mednarodne odnose, Inštituta za umetnostno zgodovino, Slavistične knjižnice Filozofske fakultete, Inštituta za hrvaščino in hrvaško jezikoslovje, Knjižnice Hrvaške akademije

znanosti in umetnosti ter zagrebške Mestne knjižnice.

Konferenco je spremljal tudi bogat kulturni program: nastop Zagrebških solistov na otvoritveni slovesnosti ter možnost ogleda številnih gledaliških predstav in koncertov v hrvaški prestolnici.

S posebnim veseljem smo se udeležili izleta v Karlovac in na Plitvice. V Karlovcu smo si lahko ogledali Mestno knjižnico "I.G. Kovačić", ki je tudi osrednja knjižnica za Slovence na Hrvaškem. Posebno pozornost je ravnateljica knjižnice ga. Nada Eleta posvetila predstavitvi tamkajšnjega oddelka slovenske knjige. Izlet na Plitvice pa nam je podaril nekaj prelepih trenutkov v naravi, v prijetni družbi z bibliotekarji – udeleženci ABDOS-a.

Upamo, da bo tudi naslednja konferenca ABDOS-a, ki bo prihodnje leto potekala v Berlinu, in sicer od 29. 5. – 1. 6., za vse udeležence prav tako strokovno inspirativna in zanimiva, kot je bila letošnja. Posebno zahvalo pa si zagotovo zaslužijo organizatorji, ki so 28. konferenco ABDOS-a odlično izpeljali.

Jadranka Matić-Zupančič,
Darja Peperko,
Maja Medic

KNJIŽNICE V NOVI EVROPI (Ljubljana, 3.-5.junij 1999)

V Ljubljani je bila 3. - 5. junija 1999 tretja konferenca iz cikla Knjižnice v novi Evropi. Tokrat so jo na temo Splošnoizobraževalne knjižnice v kontekstu gospodarskih in družbenih sprememb- vplivi na načrtovanje knjižnic v naslednjem tisočletju pripravili: Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, Francoski inštitut Charles Nodier, Ljubljana, Goethe inštitut, Zagreb in Zavod za odprto družbo, Ljubljana.

Sporočilo okroglih miz ni bilo presenetljivo, v detaljih pa je bilo zanimivo, poučno, opozarjajoče in zglejda vredno. Knjižnice, zlasti splošnoizobraževalne, se bodo v novi Evropi ukvarjale z enakim poslanstvom, reševale bodo podobne probleme pri uveljavljanju svojega poslanstva kot dosedaj. Povečala pa se bo njihova odgovornost pri posredovanju natančnih in zanesljivih podatkov, ki jih vse pogosteje želi zahtevni občan, kakor tudi raznovrstnost ponudbe knjižničnega gradiva in storitev. Vse te spremembe pa zahtevajo od knjižničarjev večjo sposobnost prilagajanja pravnim, tehničnim, političnim in gospodarskim pogojem, skrbno načrtovanje dejavnosti in natančnejšo opredelitev prostora, v katerem se odvijajo dejavnosti knjižnice.

17 referatom (5 referentov je bilo iz Francije, 5 iz Nemčije in 5 iz Slovenije) je na 6 okroglih mizah prisluhnilo 157 udeležencev iz 13 držav. 34 udeležencev je bilo iz Italije, Bosne in Hercegovine, Francije, Nemčije, Madžarske, Češke Republike, Slovaške Republike, Litve, Poljske, Avstrije, Hrvaške, Rusije (10 udeležencem je udležbo finaciral Zavod za odprto družbo), 123 pa iz Slovenije. Med udeleženci so bili v večini knjižničarji splošnoizobraževalnih knjižnic, tema pa je pritegnila tudi nekaj

arhitektov in uslužbencev lokalne oblasti ter Ministrstva za kulturo.

Udeleženci so pozornost namenili tudi razstavi Gradnja in oprema knjižnic in se posvetovali z razstavljalci pohištva (2 iz Nemčije). Ogledali so si Narodno in univerzitetno knjižnico, Semeniško knjižnico, Nemško čitalnico, knjižnico Francoskega inštituta Charles Nodier in splošnoizobraževalni knjižnici v Medvodah ter na Bledu, ki sta bili vključeni v ekskurzijo. Žal pa je bibliobus Mariborske knjižnice, zaradi priprav na predsedniški obisk zadnji hip premaknjen v ozadje konferenčnih prostorov, obiskalo manj udeležencev kot so organizatorji pričakovali glede na razvitost bibliobusne službe pri nas. Premalo pozornosti so namenili udeleženci tudi iskanju simbolnega predmeta (to je bil mali žig, črka G za signiranje) na razstavi Gradnja in oprema knjižnic in tako je ostala glavna nagrada nepodeljena: Zato bo morala razstavljeno pohištvo Narodna in univerzitetna knjižnica podariti po lastni presoji.

Ob strokovnem programu je bil na treh sprejemih (Goethe inštitut in Francoski inštitut Charles Nodier, Mesto Ljubljana in Narodna in univerzitetna knjižnica, Občina Medvode) tudi čas za sproščujoč klepet, izmenjavo informacij in mnenj.

Konferenca ni ostala brez odmeva; o njej so poročali, Delo, Dnevnik, Večer 2x, Petitt Nodier, RTV, TV Medvode. Pohvale, ki so jih organizatorji prejeli od udeležencev v času konference, ter odmevi, ki jih evidentiramo sedaj, predvsem kot uporabljeno znanje v slovenskem knjižničarskem prostoru, so bistvo poročila o uspešnosti konference.

Silva Novljan

PREDSTAVLJAMO VAM

PRIMORSKI BIBLIOTEKARJI O DIGITALNIH KNJIŽNICAH S PROF. SARAČEVIĆEM

Sodobni trendi na področju informacijskih znanosti - digitalne knjižnice, je naslov predavanja, ki ga je dne 2. junija 1999, v mali gledališki dvorani v Kopru, zbranim bibliotekarjem namenil prof. dr. Tefko Saračević. Predavanje smo organizirali: Visokošolsko središče Koper, Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije v Kopru, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in Društvo bibliotekarjev Primorske. Prof. dr. Tefko Saračević je po dokončanem študiju na zagrebški univerzi odšel v ZDA, kjer je poučeval na univerzah, hkrati pa raziskoval informacijske sisteme in kot gostujoči profesor predaval po številnih evropskih vseučiliščih. Od leta 1985 je redni docent za komunikacijo, informatiko in bibliotekarstvo v The State University of New Jersey Rutgers.

V približno dveh šolskih urah predavanja, je prof. dr. Saračević nazorno predstavil vse probleme, vprašanja in smernice v sodobni informacijski znanosti. Seveda so navzoče (večinoma) bibliotekarje zanimala "velika" vprašanja v bibliotekarstvu kot na prim. ali imajo knjižnice bodočnost, ali tehnološki razvoj ogroža knjižnice in knjižničarje, ali (so) bodo v digitalno-interaktivno-multimedialni cyberkulturi knjižnice še potrebne itn. Predavatelj je naštel tudi nekaj "oprijemljivih" primerov digitalnih knjižnic, posebno pa pou-

daril problem izobraževanja kadrov za tovrstne digitalne knjižnice.

Za tiste, ki se predavanja niste mogli udeležiti povzemamo nekatere zanimivejše zaključke: ne, knjige ne bodo izumrle, digitalne knjige bodo imele številne druge vloge, v Sloveniji in drugod ni vprašanje ali se bodo knjižnice digitalizirale vprašanja je le kdaj in kako.

Laura Chersicola
Ivan Marković

BIBLIOTEKA KRALJEVSKOG KEMIJSKOG DRUŠTVA U LONDONU¹ (The Library of Royal Society of Chemistry)

Kraljevsko kemijsko društvo osnovano je 1841. godine i danas je jedna od vodećih organizacija koja prati unapređenje, razvoj i eksploataciju kemije. To je internacionalna institucija sa mnogobrojnim članstvom vodećih kemičara iz čitavog svijeta. Društvo je smješteno u prekrasnoj staroj zgradi u srcu Londona na čuvenom Piccadilly-ju u kojoj se osjeća dah minulih vremena sa skulpturama čuvenih znanstvenika Boyle-a, Faraday-a i Dalton-a i dr. To nam govori da se nalazimo u jednoj instituciji koja čuva ogromno bogatstvo i mnoge tajne mnoštva pronalazaka na kojima počivaju blagodeti današnjeg vremena. Jedino se tako nešto moglo se sačuvati u bibliotekama koje su se osnivale uporedno

¹ Kolegica Neda Ćukac iz Sarajeva nam je za objavu poslala prispevek o The Library of Royal Society of Chemistry. Prispevek se nam je zdel zanimiv, zaradi pomanjkanja časa pa ga objavljamo brez prevoda.

sa znanstvenim društvima. I Biblioteka Kraljevskog kemijskog društva je nastala u početku od jedne kolekcije, koja postaje Bibliotekom, da bi danas uvođenjem novih tehnologija nastao i Informacijski centar.

U prelijepom, bogato ukrašenom enterijeru ovoga zdanja, tipičnog engleskog stila stidljivo izranjaju računari koji postepeno zamijenjuju tradicionalnu formu informacije. Kompjuterska, multimedijaska, telekomunikacijska revolucija nisu mimošle ovu biblioteku nego su dapače, prihvaćene odmah. Na taj način su znanstvenicima i istraživačima mogli da ponude novi, savršeniji oblik informacije na različitim medijima, a njihovi temelji se nalaze u požutjelim knjigama koje nas okružuju. Tako je odbranjena vodeća uloga koju ova institucija već desetljećima ima u svijetu.

U Biblioteci ove znanstvene asocijacije se brižljivo čuva vrlo impresivna kolekcija historijskih dokumenata o razvoju kemije koja se popunjavala iz vlastitih sredstava Kemijskog društva. Ovo je, dakle jedna specijalna biblioteka, može se reći i specijalizirana, za oblast kemijskih znanosti čiji je osnivač znanstveno društvo. To je period kada znanstvena društva imaju ogromnu važnost u društvu, utemeljuju svoje biblioteke i sami ih finansiraju.

Ova rijetka kolekcija neprocijenjive vrijednosti sadrži približno oko 8.000 štampanih materijala, portreta, fotografija iz knjiga i slajdova. Glavno uporište u ovoj kolekciji predstavlja "Cribb Collection" sa 433 primjerka koji su rangirani prema godinama od 1538-1890. Slike iz ove kolekcije se stalno traže i koriste od spikera, izdavača i svih ostalih koji se bave štampanjem enciklopedija, članaka u časopisima, tekstova za knjige, produkcijom multimedija i drugog obrazovnog

materijala na CD-ROM-u i za TV programe.

Unutar ove kolekcije nalazi se i zbirka od oko 3.000 knjiga koje pokazuju historijski put razvoja kemije od 16. – 19. stoljeća, uključujući 41 knjigu od Boyle-a, 14 od Faraday-a i 7 od Daltona, čuvenih engleskih fizičara i kemičara. Sastavni dio ove kolekcije su dvije manje kolekcije: "Nathan Collection" sa 1.000 jedinica materijala koja govori o razvoju eksploziva i vatrenog oružja i "Roscal Collection" sa 96 jedinica.

Biblioteka i Informacijski centar za sve koji se bave istraživanjima iz kemije i fizike imaju kratak vodič o izvorima informacija iz oblasti historije kemije što omogućava brže rješavanje mnogobrojnih zahtijeva koji svakodnevno stižu u Kraljevsko kemijsko društvo. U ovoj biblioteci mjesečno se riješava oko 3.000 zahtijeva iz oblasti kemije koji pristižu iz čitavog svijeta. To je dovoljan podatak koji govori o značaju ove institucije, bogatstvu njenih kolekcija, njenom ugledu u znanstvenim krugovima.

Časopisi

Časopisi kao jedan od najvažnijih nosioci informacija, posebno kada se radi o prirodnim znanostima kakva je kemija, u Biblioteci Kraljevskog kemijskog društva zauzimaju posebno mjesto. Biblioteka prima impozantan broj časopisa, godišnje 700 tekućih naslova primarnih i sekundarnih časopisa od kojih 12 primarnih u elektronskom obliku.

Svi časopisi mogu se naći u online katalogu periodike. Većina ih se može dobiti u samoj biblioteci osim vrlo malog broja koji se čuvaju u posebnim spremištima u Letchworth-u. Časopisi su smješteni na policama prema naslovu abecednim redom i po brojevima i nalaze se u slobodnom pristupu.

Tekući časopisi se nalaze u čitaonici za časopise. Časopisi iz historije kemije se nalaze u posebnoj maloj čitaonici. Oni koji donose abstrakte smješteni su na galeriji, osim Chemical Abstracts- a koji se nalazi u čitaonici. Svih 12 elektronskih časopisa stoji na raspolaganju za istraživanje u full tekstu.

Knjige

Kolekciju monografskih publikacija sačinjava 20.000 jedinica. Knjige su smještene na policama prema UDC klasifikaciji i nalaze se u slobodnom pristupu. Pretraživanja se vrše preko online kataloga prema autoru, naslovu, predmetu, zbirci, broju nabavke, smještaju na polici (signaturi). Automatizirani katalog je startovao 1986. a obuhvatio je i pojedine primjerke bibliotečke građe koja pripada razdoblju prije 1986. godine uključujući izvanrednu kolekciju historijskih knjiga i slika koje se nalaze u Informacijskom centru.

Lisni katalog je zatvoren krajem 1989. a pretraživanja literature za period prije 1989. mogu se vršiti u lisnom katalogu prema autoru, korporativnom autoru, zbirci i UDC broju.

Smještaj knjiga

Knjige su smještene na četiri velike lokacije: zapadnoj galeriji, prizemlju (stariji materijal), Hinshelroom-u rijetke knjige iz historije kemije. Referenčne knjige se nalaze u Referenčnoj kolekciji koja sadrži četiri odvojena odjeljka u Centralnoj čitaonici. Ovo je takođe mjesto gdje se dobijaju brze informacije i može koristiti materijal koji je glomazan po formatu.

Pozajmica knjiga i časopisa

Najviše šest knjiga i časopisa se može posuditi u isto vrijeme na period od dvije nedelje, s tim da se rok vraćanja može produžiti još tri nede-

lje. Tekući časopisi se ne mogu posuditi van biblioteke u prva tri mjeseca pošto stignu u biblioteku. Članci iz časopisa se mogu fotokopirati i slati, ali se te usluge naplaćuju.

Pozajmica knjiga se može vršiti putem telefona, faksa i elektronskom poštom i ti troškovi se naplaćuju.

Kako se pronaći informacije?

Ako tražite neku specifičnu knjigu ili časopis korisnik može konsultovati online katalog, lisni katalog (za starija godišta) ili kazalo časopisa. Svi časopisi se nalaze u Bibliotečkom informatičkom centru i tu se mogu pregledati.

Ako pak pretražujete po predmetu možete koristiti sekundarne izvore, abstraktne časopise, CD-ROM, online baze podataka i Internet. Neki od ovih izvora se mogu zadužiti - o čemu je potrebno pitati odgovorno lice. Chemical Abstracts, časopis koji se mnogo koristi nudi informacije korisnicima u nekoliko oblika: štampanom obliku, mikrofilmu, CD-ROM-u i online.

CD-ROM kolekcija

Bibliotečko informacijski centar razvija kolekcije na CD-ROM-u, uključujući sve publikacije koje nastaju u izdanju Kraljevskog kemijskog društva. Korisnicima stoje na raspolaganju liste u full tekstu. Baze podataka o mnogobrojnim istraživanjima, posebno fundamentalnim, kao i one koje sadrže podatke iz kemijske industrije nalaze se također na CD-ROM-u. Za korištenje CD-ROM-a može se rezervirati radno mjesto za proučavanje kolekcija na CD-ROM-u, osim za Chemical Abstracts koji se nalazi u čitaonici i stoji na raspolaganju svim korisnicima.

Online pretraživanje

Ovaj servis omogućava pretraživanja kako za članove tako i za ne-

članove Kraljevskog kemijskog društva. Korisnici usluga mogu da sjede i sami pretražuju ili uz pomoć odgovorne osobe. Cijena usluga pretraživanja se određuje prema vrsti zahtjeva.

Korištenje Interneta

Vrlo važne informacije iz oblasti kemije mogu se pronaći na Internetu. Ako niste sposobni da pretražujete sami korisnicima na raspolaganju stoji osoblje koje će pomoći da se dobije potrebna informacija ili podatak. Usluge su u principu besplatne, ali se složenija pretraživanja naplaćuju.

Informacije o istoriji knjige

Bibliotečko informacijski centar nudi informacije o jednoj izvrsnoj kolekciji koja prikuplja podatke o istoriji knjige. Za razgledanje ove kolekcije mora se imati posebno odobrenje. Prethodno je potrebno konsultovati vodič o kolekciji koji također stoji korisnicima na raspolaganju.

Biblioteka i Informacijski centar Kraljevskog kemijskog društva predstavljaju vodeću instituciju u svijetu za informacije iz oblasti kemije i svega onoga što je vezano sa kemijom u svijetu, posebno na informacije koje su nastale ili se odnose na Ujedinjeno kraljevstvo. To nije samo impozantna zbirka publikacija, dokumenata i informacija o minulom vremenu, nego je to zbirka koja se neprestano razvija i koja brižljivo čuva podatke kako o prošlom tako i o sadašnjem vremenu. Vrlo duga tradicija u znanstvenoj oblasti kakva je kemija i značaj koji se pridaje znanstvenicima iz prošlosti i onima iz sadašnjeg vremena a i onima koji će tek doći, omogućila je da ova institucija zadrži vodeće mjesto koje je imala od momenta osnivanja pa do današnjih dana.

Ogroman interes koji postoji za njenim informacijama i zahtjevi koji su vrlo specifični otkrivaju kvalitet njenih zbirki i bogatstvo informacija u njima, a primjena novih tehnologija samo je upotpunila i omogućila da se oni mogu riješavati efikasnije i preciznije.

Neda Ćukac

MOJA AMERIŠKA IZKUŠNJA

(tromesečno izpopolnjevanje
v Washingtonu DC)

Letošnja že 7. generacija udeležencev programa **LC-Soros Visiting Fellows Program** je v Washington DC prispela že v začetku marca, mesec dni prej kot ponavadi in tam ostala do konca maja. To je bil po mnenju mnogih najlepši letni čas, ko smo že za las ujele poslednje snežinke, kmalu zatem občudovala na tisoče cvetočih japonskih češenj, proti koncu maja pa smo se že umikale vročim sončnim žarkom.

Skupina 12 navdušenih in vedoželjnih bibliotekark iz vzhodne in srednje Evrope (Le kje so se letos skrivali moške predstavniki?) se je v ameriško glavno mesto podala z namenom, da se podrobneje seznanijo z delom, organizacijo in vlogo različnih vrst knjižnic v odprti in demokratični družbi, kjer so informacije dostopne vsem ne glede na njihovo starost, narodnost, rasno pripadnost in družbeni status.

Popolne tujke na samem začetku, z imeni, ki so bila za marsikoga težko izgovorljiva smo že v nekaj tednih postale tesne prijateljice. In ne samo nas dvanajst, pač pa se je temu krogu kaj kmalu pridružilo še več

ljudi v Washingtonu in njegovi okolici.

Kot v vseh prejšnjih letih, smo si prva znanja in izkušnje pridobile v Library of Congress, kjer smo ostale vse do konca marca. Poleg najrazličnejših projektov, aktivnosti, seminarjev, delavnic in številnih obiskov najrazličnejših oddelkov smo prišle ravno v času, ko smo lahko spremljale proces uvajanja novega knjižničnega sistema (ILS-Integrated Library System), ki bo sčasoma povsem nadomestil starega. Žal, ne bomo videle, kako bo Library of Congress uspešna pri tem, vsekakor pa jim želimo veliko sreče.

Naslednjih 7 tednov je vsaka od nas preživela v svoji gostujoči knjižnici v Washingtonu DC. Glede na to, da sem zaposlena v CMK, sem svoje intenzivno izobraževanje nadaljevala v Dahlgren Memorial Library (DML) v Georgetownu. To je samo ena izmed večjih medicinskih knjižnic v mestu, ki svoje storitve nudi osebju Medicinske fakultete, študentom, zdravnikom in raziskovalcem Univerzitetnega kliničnega centra, pacientom kot tudi vsem ostalim zunanjim uporabnikom.

V primerjavi z ogromnim labirintom LC, je bila ta knjižnica precej manjša, tako, da sem se z osebjem kot tudi s posameznimi oddelki in storitvami podrobneje seznanila že v nekaj dneh. Delo obeh, DML in CMK je bilo dokaj primerljivo in tako smo kar precej časa namenili razgovorom o skupnih problemih na pragu novega tisočletja, o hitrejši in boljši dobavi medicinskih informacij, pa tudi o spremembah študija medicine v smeri ti. problem-based learning. Predvsem me je zanimala vloga bibliotekarja v tem procesu, ki naj bi študentom in strokovnjakom pomagal pri boljši in učinkovitejši uporabi biomedicinske literature in podatkovnih baz.

V krogu prijetnih, vedno nasmejanih in izredno dobro informiranih kolegic sem v teh tednih uspela zbrati dovolj informacij, ki mi bodo v pomoč pri delu in izboljšanju kvalitete svojih storitev v svoji domači knjižnici kot tudi zunaj nje.

Kar precej različnih vrst knjižnic smo obiskale v teh treh mesecih, od univerzitetnih, splošno izobraževalnih do raziskovalnih. Na tem mestu bom omenila samo dve. Prva, za nas izredno pomembna kot bodoči partner in vzornik je National Library of Medicine (NLM) v Bethesda, Maryland. Največja medicinska knjižnica na svetu, katere zbirka šteje 5.3 mil. enot različnih vrst gradiva od knjig, revij, tehničnih poročil, rokopisov, filmov in fotografij. Hkrati v svojih prostorih hrani tudi eno največjih zbirk starih medicinskih tekstov, rokopisov in inkunabul.

NLM ureja tudi najpomembnejšo bibliografsko zbirko za področje biomedicine, stomatologije in veterine in trenutno vsebuje že okoli 10 mil. zapisov. Preko svetovnega spleta je v samo enem dnevu opravljenih približno 350 000 poizvedb.

Hkrati pa je precejšnja pozornost namenjena pacientom in vsem tistim, ki jih pestijo najrazličnejše zdravstvene težave. Tem je na voljo podatkovna baza imenovana Medline Plus, ki nudi informacije o 60 najpogostejših boleznih in stanjih npr. o aidsu, raku, boleznih srca in ožilja ipd. Za razliko od Medline, ki vsebuje strokovne članke namenjene strokovnjakom, je Medline Plus na voljo širši populaciji, saj so informacije v tehnično manj zahtevnem in lažje razumljivem jeziku.

Dejansko vse medicinske knjižnice posvečajo veliko pozornosti izobraževanju in informiranju širše publike na področju zdravstva. Mnoge od njih te storitve pacientom nudijo za-
stoj.

Za vedno pa mi bo ostal v spominu obisk prisrčne knjižnice oz. modernega informacijskega centra v Baltimoru-The Health Sciences and Human Services Library. V ponos mi je, da sem bila v tem prvem letu od odprtja knjižnice prva tuja obiskovalka. Stene, v najrazličnejših odtenkih, od nežno zelene pa vse do živo oranžne, leseno pohištvo, modernih in prijetnih oblik, udobni stoli, pisane preproge, svetila... kratka, naenkrat se znajdeš v pravljичnem svetu. Knjižnica, ki je že z velikim korakom vstopila v novo tisočletje saj je z najsodobnejšo tehnologijo mrežno povezana s celim svetom, hkrati pa se ponaša z dragoceno zbirko starejše medicinske literature. Najstarejša knjiga je približno 6 000 mesecev starejša od same knjižnice.

Za načrtovanje in izgradnjo tega čudovitega centra je bilo potrebnih kar 8 let in 32 mil. dolarjev. Za arhitekto je bil to precej velik izziv, saj so poskušali kar najbolje ohraniti tradicionalno vlogo knjige kot primarnega vira za raziskovalno delo hkrati pa promovirati moderno tehnologijo, ki z vsakim dnem postaja vse pomembnejša. Sicer pa ste si oz. si boste več o tem lahko prebrali v Bull Med Lib Assoc 1999;87(2):170-177.

Zadnji teden maja pa smo preživeli v mirnem podeželskem mestecu Champaign-Urbana v zvezni državi Illinois. Daleč proč od hrupa in mestnega vrveža Washingtona DC smo se v organizaciji Mortenson Centra udeležili seminarjev, predavanj in delavnic, z namenom, da bi se kar najbolje pripravili na organizacijo in izvedbo predstavitev, ki bodo sledile ob našem prihodu domov.

Za mnoge od nas je bil to prvi obisk Amerike in vsi upamo, da ne zadnji. V teh mesecih smo se naučile marsikaj, si izmenjale medsebojne izkušnje, ugotovile, da se dosti-

krat ukvarjamo z istimi problemi, ne glede na veliko geografsko oddaljenost. Svet je za vse nas postal manjši, ne samo zaradi povezave z Internetom, pač pa v veliki meri zaradi vseh ljudi, ki so nam bili vedno v pomoč in se trudili, da bi nam bilo bivanje v tujini kar najlepše. Saj sploh ni bilo ne časa ne pravega vzroka za domotožje. Med tednom nas je zaposlovalo izobraževanje, medtem, ko smo ob vikendih raziskovale Washington in njegovo okolico. Hvala vsem, ki ste mi pomagali pri tem.

Stanka Jelenc

Za dodatne informacije o zgoraj navedenih knjižnicah si lahko ogledate sledeče spletne strani:

1. Library of Congress
<http://www.loc.gov>
2. Dahlgren Memorial Library
<http://www.dml.georgetown.edu/home>
3. National library of Medicine
<http://www.nlm.nih.gov/nlmhome.html>
4. Health Sciences and Human Services Library, Baltimore
<http://www.umaryland.edu/hs/>

ČESTITKE

FRANCOSKO ODLIKOVANJE

Gdč. **Jožico Pirc**, vodjo Knjižnice Oddelka za romanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani in našo bivšo kolegico iz NUK, je Ministrstvo za izobraževanje, raziskovanje in tehnologijo pri francoski

vlagi z odlokom dne 15. februarja 1999 odlikovalo z nazivom *Chevalier dans l'Ordre des Palmes Académiques* za prispevek k francoski kulturi na področju bibliotekarstva.

Kolegici za visoko odlikovanje iskreno čestitamo!

NOVA DOKTORATA

Na Oddelku za bibliotekarstvo Filozofske fakultete v Ljubljani je z doktorsko disertacijo "*Vplivi informacijske tehnologije na sodobno uredniško pripravo knjige*" doktoriral **Miha Kovač**.

16. junija je na Oddelku za bibliotekarstvo Filozofske fakultete v Ljubljani doktoriral **Primož Južnic** z doktorsko disertacijo "*Metodološka osnova analize citiranosti in njena uporaba v Sloveniji*".

Kolegoma iskreno čestitamo in želimo veliko poklicnih uspehov!

PRILOGE

1. V prvi prilogi objavljamo novo **prijavnico za tečaje**, ki jih organizira Narodna in univerzitetna knjižnica.
2. V drugi prilogi objavljamo **program** letošnjega strokovnega posvetovanja Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, ki bo na temo "*Profesionalnost in kakovost v knjižničarstvu*" od 20. – 22. oktobra v Ljubljani. Hkrati objavljamo tudi **prijavnico** za posvetovanje.

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
IZOBRAŽEVALNI CENTER
1000 Ljubljana, Turjaška 1, tel.: (061) 200 11 60

PRIJAVNICA NA TEČAJ

Številka tečaja, naziv in cena _____

Datum tečaja _____ Datum prijave _____

Ime in priimek udeleženca _____

Izobrazba udeleženca oz. zadnja končana šola (obkrožite)

a) osnovna šola b) srednja šola c) višja šola
d) visoka šola e) drugo, kaj _____

Delovno mesto udeleženca _____

Ustanova (Plačnik)

sedež, telefon

Davčni zavezanec (obkroži): DA NE

Davčna številka: _____

Samoplačnik (stalni naslov): _____

Podpis udeleženca:

Podpis odgovorne osebe:

Žig

Z eno prijavnico lahko prijavitega samo enega udeleženca. V primeru neopravičenega izostanka s tečaja ste dolžni poravnati celotno kotizacijo. **Prijavnice brez žiga in podpisa odgovorne osebe so neveljavne.**

Kotizacijo nakažite na žiro račun NUK 50100-603-40295 (sklic na številko 999).

STROKOVNO POSVETOVANJE ZVEZE BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

»Profesionalnost in kakovost v knjižničarstvu«

(Ljubljana, Smelt-IGO, 20. - 22. oktober 1999)

Sreda, 20.10.99

8.30-9.30 registracija

9.30-11.00 pozdravni govori, podelitev nagrad in priznanj

11.00-11.30 *o d m o r*

11.30-13.00 Vabljeni referati (moderator: Ivan Kanič)

- **dr. Ivan Svetlik**, Fakulteta za družbene vede, »Sodobni izzivi profesionalizmu«
- **Giuseppe Vitiello**, Evropska skupnost, »National information policy and planning and the global context«
- **dr. Martin Žnideršič**, FF – Oddelek za bibliotekarstvo, »Formalno izobraževanje in kakovost dela knjižničarjev«

13.00-14.30 *k o s i l o*

14.30-17.00 **PONUDBA KNJIŽNIČNIH STORITEV** (moderatorica: Smiljana Pejanovič)

- **Zdenka Petermanec, dr. Boris Snoj**: »Kakovost knjižničnih storitev – prepustimo sodbo uporabnikom!«
- **Karmen Štular Sotošek**: »Zaposleni v »prvih vrstah« kot najpomembnejši element tržnega komuniciranja v knjižnicah«
- **Barbara Kovář**: »Predstavimo se javnosti : splet kanalov komuniciranja v splošni knjižnici«
- **mag. Alenka Kavčič Čolić**: »Vpliv organizacijske strukture knjižnice na kakovost njenega delovanja«

o d m o r

- **Sabina Fras**: »Odnosi z javnostmi oziroma organiziran pristop k oblikovanju identitete knjižnice«
- **dr. Matjaž Žaucer**: »Zunanje izvajanje dejavnosti za knjižnice«
- **Jadranka Matic Zupančič**: »Potrebe gluhih in naglušnih kot izhodišče za oblikovanje storitev javne knjižnice«

17.00-17.30 *o d m o r*

17.30-19.00 **ZAKON O KNJIŽNIČARSTVU** – okrogla miza (moderator: mag. Lenart Šetinc)

20.00- *v e č e r j a*

Četrtek, 21.10.99

9.15 – 11.00 RAZISKOVALNO DELO IN RAZISKOVALNE METODE V KNJIŽNIČARSTVU
(moderatorica: mag. Maja Žumer)

- **mag. Primož Južnič:** »Pomen raziskovalnega dela za profesionalno delo v bibliotekarstvu«
- **Pierre Marie Belbenoit Avich:** »Evolving research tools and techniques (for the literature)«
- **dr. Tatjana Aparac Jelušić:** »Znanstveni i stručni članci u Knjižnici i Vjesniku bibliotekara Hrvatske: pokušaj usporedne analize znanstvenog doprinosa u knjižničarstvu«
- **dr. Darja Piciga:** »Raziskovalne metode v preučevanju uporabnikov«
- **mag. Alenka Šauperl, dr. Jerry D. Saye:** »Library and information science education programmes in the United States: Changes in curricula and focus to meet the future needs«

11.00-11.30 o d m o r

11.30-13.15 IZOBRAŽEVANJE BIBLIOTEKARJEV IN NAČRTOVANJE PROFESIONALNE KARIERE (moderatorica: mag. Melita Ambrožič)

- **dr. Jadranka Lasić-Lazić, mag. Aida Slavić:** »Obrazovanje kao teorijsko i praktično pitanje«
- **Maja Božič, Urška Fabjan, Mojca Trtnik, Veronika Potočnik:** »Razmišljanja in pričakovanja študentov bibliotekarstva o bodoči profesionalni karieri«
- **Polona Vilar:** »Izobraževanje in načrtovanje kariere bibliotekarjev v Veliki Britaniji«
- **dr. Irena Marinko:** »Izobraževanje bibliotekarjev tudi za kariero v gospodarstvu«
- **Violetta Botazzo:** »Novi poklici v knjižnični informacijski sferi«

13.15-15.00 k o s i l o

15.00-17.00 VLOGA BIBLIOTEKARJA PRI RAZISKOVALNEM DELU V ŠOLI
(moderator: dr. Primož Južnič)

- **mag. Dinka Kovačević, mag. Jasmina Lovrinčević:** »Novi oblici učenja i kako im školska knjižnica može odgovoriti – partnerstvo u istraživanju«
- **Milena Bon:** »Vloga bibliotekarja pri raziskovalnem delu v šoli«
- **Majda Steinbuch:** »Vloga šolskega knjižničarja pri uvajanju dijakov v raziskovalno delo na gimnaziji«
- **Lenka Perko:** »Raziskovalno delo mladih in knjižnice«
- **Marija Debevc:** »Analiza navajanja literature v seminarskih nalogah dijakov«

17.00-17.30 o d m o r

17.30-19.00 ETIČNI KODEKS V KNJIŽNIČARSTVU – okrogla miza (moderator: dr. Jože Urbanija)

- **dr. Vladimir Sruk:** »Udejanjanje etičnega kodeksa bibliofilije«
- **dr. Jože Urbanija:** »Motivacijske razsežnosti etičnega kodeksa«
- **Mateja Griljc:** »Etičnost profesionalnega odnosa do funkcionalno oviranih uporabnikov«

17.00-20.00 **AKTUALNA PROBLEMATIKA ŠOLSKIH KNJIŽNIČARJEV: MED STROKO IN ŠOLSKO ZAKONODAJO** – okrogla miza, sejna soba (moderatorka: Nataša Kuštrin-Tušek)

- **Ivan Markovič, Marco Apollonio:** »Vzgojno-izobraževalno delo v šolski knjižnici srednje šole: bibliopedagogika ali bibliodemagogija«

Petek, 22.10.99

8.00-9.30 Volitve novih organov ZBDS (sejna soba)

9.30-11.30 **ORGANIZIRANOST KNJIŽNIČARSTVA** (moderatorka: Eva Kodrič-Dačić)

- **mag. Melita Ambrožič, Jelka Kastelic:** »Kakšna bibliotekarska društva za drugačno prihodnost stroke«
- **mag. Dubravka Stančin Rošić:** »Utjecaj i uloga društva u razvoju hrvatskog knjižničarstva«
- **Maria Seissl:** »Publishing activities of the Austrian Library Association«
- **Mag. Neda Ćukac:** »Kantonalni bibliotečki zakoni u federaciji Bosni i Hercegovini : jedinstvene osnove i različitosti«
- **Srečko Jelušić:** »Nakladništvo, knjižničarstvo i porezi: Hrvatska i Slovenija: usporedba«

11.30-12.00 *o d m o r (kava in sendviči)*

12.00-13.00 **PLENARNI DEL** (poročila, poročilo o volitvah, sklepi in priporočila)

13.00-20.00 Izlet (Selo pri Stični)

STROKOVNO POSVETOVANJE IN SKUPŠČINA ZBDS
PROFESIONALNOST IN KAKOVOST V
KNJIŽNICARSTVU

Ljubljana, SMELT-GIO, 20. – 22. oktober 1999

PRIJAVNICA

Prijavljam udeležbo na strokovnem posvetovanju ZBDS:

Ime in priimek: _____

Ustanova - plačnik: _____

Naslov: _____

Davčni zavezanec (ustrezno obkroži): da ne

Davčna številka: _____

Tel./fax: _____ E-mail: _____

Delovno mesto: _____

Član društva bibliotekarjev (katerega): _____

Kotizacija: 23.500 SIT DDV 19% 4.465 SIT Skupaj z DDV **27.965 SIT**

Enodnevna
udeležba: 18.800 SIT DDV 19% 3.572 SIT Skupaj z DDV **22.372 SIT**

prvi dan drugi dan tretji dan

(ustrezno prečrtaj)

Podpis udeleženca/ke:

Žig

Podpis odgovorne osebe:

Datum: _____

Rok prijave in plačila kotizacije je 24. september 1999.

Kotizacijo vplačajte na ŽR ZBDS Ljubljana, 50100-678-47436, sklic na št. 111.

Prijave sprejemamo do **24. septembra 1999** na naslov: ZBDS, Turjaška 1, 1000 Ljubljana.

Prijavnice brez žiga in podpisa odgovorne osebe so neveljavne.

Dodatne informacije glede prijav so na voljo na tel: 061/20 01-193.

Knjižničarske novice 9(1999)7

ISSN 0353-9237

Izdala in založila: *Narodna in univerzitetna knjižnica*

Turjaška 1

1000 Ljubljana

telefon (061) 2001 176, 2001 110

http://www.nuk.uni-lj.si/

Za knjižnico: *mag. Lenart Šetinc*

Odgovorna urednica: *Vilenska Jakac-Bizjak*

Glavna urednica: *Jelka Kastelic*

Uredniški odbor: *mag. Melita Ambrožič, dr. Silva Novljan, mag. Maja Žumer*

Naslovnico oblikoval: *Aleksij Kobal*

Fotografija na naslovnici: *Goran Bertok*

Tisk naslovnice: *Tiskarna Simčič, Ljubljana*

Tisk vsebine: *Grafko, Ljubljana*

Naklada: 690 izvodov. Letna naročnina; naročila in odpovedi pošiljajte pisno na naslov uredništva. Prejetih tekstov ne lektoriramo in ne honoriramo. Razmnoževanje ni dovoljeno.

Naslov uredništva: NUK, Informacijski center za bibliotekarstvo, za "Knjižničarske novice", Turjaška 1, 1000 Ljubljana. Prispevke lahko pošiljate tudi na disketah ali po elektronski pošti: jelka.kastelic@nuk.uni-lj.si.